

Výzva Budování kapacit pro rozvoj škol II
Povinně volitelná aktivita č. 4

Zpráva o ověření programu v praxi
závěrečná¹

I.

Příjemce	IQLANDIA, o.p.s.
Registrační číslo projektu	CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008275
Název projektu	iQLANDIA - nové programy propojující formální a neformální vzdělávání
Název vytvořeného programu	Řemesla a společnost
Pořadové číslo zprávy o realizaci	5

II.

Místo ověření programu	Datum ověření programu	Cílová skupina, s níž byl program ověřen ²
iQLANDIA, o.p.s. MŠ U Potůčku, Liberec	iQLANDIA: 7. 9. 2020 11. 9. 2020 18. 9. 2020 2. 10. 2020 Školka: 14. 9. 2020 7. 10. 2020 14. 10. 2020 21. 10. 2020	10 dětí z MŠ U Potůčku v Liberci

¹ Nehodící se škrtněte.

² Uveďte stručně charakteristiku a velikost skupiny (např. 25 žáků 7. ročníku ZŠ apod.) a název organizace.

III.

1. Stručný popis procesu ověření programu

- a) Program *Řemesla a společnost* byl ověřován s 10 dětmi ze mateřské školy U potůčku v Liberci. Vzhledem k uzavření mateřských škol na jaře 2020 a k přísným pravidlům pro návštěvy ve školkách a naopak pro výjezdy mimo školy, byl program pilotován až v září a v říjnu 2020.

Polovina aktivit se odehrála v dílně science centra při 4 návštěvách dětí ze školky a druhá polovina aktivit proběhla ve školce, kde děti jednou dokončovaly složitější výrobek ze science centra, ale také vyráběly vlastní výtvary.

Vzhledem k tomu, že děti z mateřské školy nejsou ještě zvyklé pracovat souvisle delší dobu, připravili jsme oproti ostatním programům více kratších aktivit. Díky tomu mohly být aktivity pestřejší a zahrnovaly různé činnosti od lepení, stříhání a pilování až po řezání a vrtání.

- b) Jaký byl zájem cílové skupiny?

Děti byly velmi nadšené z toho, že se podívají do dílny science centra a byly připravené vše si samostatně vyzkoušet a vyrobit. Jezdily ze školky tramvají, takže každá návštěva pro ně byla atraktivním zpestřením dne v mateřské škole. Při každém odchodu se ptaly, kdy zase budou moci dorazit.

- c) Jaká byla reakce cílové skupiny?

Děti byly do všech aktivit velmi zapálené, všechny si chtěly vyrobit svůj vlastní výtvar. Protože ještě neumí číst a psát, zvolili jsme místo klasických dotazníků formu rozhovoru ke zjištění zájmu i ke zpětné vazbě po proběhnutí aktivit. Děti byly nadšené úplně ze všeho, bavilo je pilování, zatloukání, řezání, lepení i vrtání. Když jeden řekl, že se mu něco líbilo, ostatní se hromadně přidaly, že jim taky. V průběhu práce se občas objevilo něco, co jednotlivým dětem nešlo (vrtání velkých děr v bludišti, zatloukání hřebíků), ale s drobnou dopomocí dospělého drobné nástrahy překonaly a byly rády, že mohou samostatně pracovat.

Při každém tvoření měly děti připravenou ukázkou výsledného výrobku a všechny chtěly mít také tak hezký. Samozřejmě každý si vyrobil vlastní originál, který si dotvořil dle svého uvážení barevně nebo různými ozdobami.

2. Výsledky ověření

- a) Výčet hlavních zjištění/problémů z ověřování programu:

Pro práci předškolních dětí v dílně je nutné dbát ve zvýšené míře na bezpečnost a na vhodnou volbu náradí, se kterým děti pracují. Děti měly připravené náradí vhodné pro jejich práci, ale občas sáhly pro nástroj pro dospělé a bylo hned poznat, že se jim s ním pracuje obtížněji. Dospělí museli velmi intenzivně průběžně dohlížet na děti, aby správně používaly všechny nástroje a aby nedošlo vlivem nesprávného zacházení k úrazům. Za celou dobu pilotování vznikl jeden malinký úraz na prstě, který vyřešila náplast a nebylo potřeba jej dále řešit.

Bylo také potřeba naučit děti pojmenovat jednotlivé nástroje, aby věděly, jak vypadá nástroj, který mají použít na různé části výroby.

- b) Návrhy řešení zjištěných problémů:

Je potřeba počítat se zvýšenou potřebou přítomnosti a dozoru dospělých osob. Vhodnější je, pokud s dětmi pracuje více lidí, kteří dokážou poradit a pomoci dětem s konkrétní prací.

- c) Bude/byl vytvořený program upraven?

Program samotný upraven nebude, postřehy z pilotáže se promítnou do informací pro realizátory programu v metodické části popisu vzdělávacího programu. Budou zdůrazněny informace o potřebě správného pojmenování nástrojů i o zvýšeném dohledu dospělých osob.

d) *Jak a v kterých částech bude program na základě ověření upraven?*

Úpravy programu se objeví v metodických poznámkách pro realizátory.

3. Hodnocení účastníků a realizátorů ověření³

a) *Jak účastníci z cílové skupiny hodnotili ověřovaný program?*

S dětmi jsme po skončení aktivit vedli rozhovory, kdy jsme se jich ptali, jak se jim pracovalo, co se jim dařilo nejlépe a co si pamatují z minulého tvoření. Všechny děti byly nadšené a pokud se někomu něco líbilo, ostatní se k němu přidávali, že jim se to také líbilo.

b) *Co bylo v programu hodnoceno v rámci ověřovací skupiny nejlépe?*

Děti byly nadšené opravdu ze všeho, ale nejčastěji zmiňovaly vrtání. Někomu se líbilo lepení, ale i pilování, zatloukání hřebíků atd.

c) *Jak byl hodnocen věcný obsah programu?*

Dětem se líbilo, že mají připravený program, do něž se samy mohou zapojit. Paní učitelka oceňovala postupné zapojení různých postupů a nástrojů do vyrábění od jednodušších ke složitějším. Pro děti pak byl proces vyrábění přirozenější, protože postupně navazovaly na jednodušší postupy, které využily při předchozí návštěvě.

d) *Jak bylo hodnoceno organizační a materiální zabezpečení programu?*

Děti měly vždy připravené pracoviště s materiálem a postup práce, takže vždy věděly, co mají dělat. Pokud byl někdo rychlejší, mohl postupovat dále nebo se věnovat detailům výrobku. Paní učitelka oceňovala zvolení aktivit a jejich vhodnost pro předškoláky a také připravený materiál pro vyrábění. Velmi ocenila také stupínky pro práci menších dětí u pracovních ponků.

e) *Jak byl hodnocen výkon realizátorů programu?*

Děti byly nadšené z každé návštěvy, na konci hlasitě děkovaly a tleskaly a opakovaly, že zase přijdou. V této věkové skupině se nenašel nikdo, kdo by byl znuděný nebo se nechtěl zapojit do aktivit. To je zkušenost, kterou u starších školních dětí neznáme.

f) *Jaké měli účastníci výhrady/připomínky?*

V několika případech se stalo, že některé děti nestihly v připraveném čase dokončit svůj výrobek a brali si jej na dodělání do školky. V případě jednoho výrobku bylo s touto variantou předem počítáno, takže dřevěného robota dodělávali ve školce všichni.

g) *Opakovala se některá výhrada/připomínka ze strany účastníků častěji? Jaká?*

Děti, které nestihly dokončit svůj výrobek v připraveném čase raději vynechaly svačinku, aby mohli svou práci dokončit.

³ Vychází z evaluačních dotazníků žáků, učitelů, realizátorů programů – pracovníků neformálního vzdělávání či záznamů z rozhovorů s dětmi, které příjemce uchovává pro kontroly na místě.

- h) *Budou případné připomínky účastníků zapracovány do další verze programu? Pokud ne, proč?*

Poznanky z pilotáží, zejména o nutnosti zvýšeného dozoru a upozornění na možné překročení vymezeného času budou součástí metodické části popisu vzdělávacího programu.

- i) *Jak byl program hodnocen ze strany realizátorů programu? Realizátoři programu byli s pilotáží spokojeni, podařilo se jim realizovat všechny naplánované aktivity v naplánovaném čase a nedošlo k žádným větším komplikacím. Byla radost pracovat s dětmi, které s nadšením vyráběly a zapojily se do všech částí připravených prací.*

- j) *Navrhují realizátoři úpravy programu, popř. jaké?*

Žádné návrhy na úpravu programu se při realizaci neobjevily.

- k) *Budou tyto návrhy realizátorů zapracovány do další verze programu? Pokud ne, proč?*

- l) *Konkrétní výčet úprav, které budou na základě ověření programu zapracovány do další/finální verze programu:*

V konečné verzi programu jsou zapracovány metodické poznámky, které vyplynuly z pilotního ověření programu v praxi a doporučení pro další realizátory.

	Jméno, příjmení, titul	Datum a místo	Podpis
Zpracoval/a	Jana Havlíková Bittnerová, Mgr.	Liberec, 20. 11. 2020	

